

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АНХАН ШАТНЫ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТ, ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Ц.Тунгалагтамир, ЭМЯ, ЭТҮГ, ЭТЧАБХ-ийн мэргэжилтэн

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

АГУУЛГА

1. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АНХАН ШАТНЫ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ БОДЛОГО, ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ
2. ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧНИЙ ДЭГДЭЛТИЙН ҮЕД АНХАН ШАТНЫ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЖ БҮЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮҮРЭГ, ОРОЛЦОО
3. ДЭГДЭЛТИЙН ҮЕИЙН ХАЛДВАРЫН СЭРГИЙЛЭЛТ, ХЯНАЛТЫН СТРАТЕГИ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АНХАН ШАТНЫ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ БОДЛОГО

Тусламж, үйлчилгээний хэлбэр	Тусламж, үйлчилгээний жагсаалт	ICD10	Хийгдэх үйлдлийн жагсаалт	Насны болон хамаарах хүн амын бүлэг	Давтамж	ӨЭМТ	СЭМТ	Тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх хэлбэр	
								Амбулатор орноор	Гэрээр
Эрүүл мэндийн байдалд үнэлгээ өгөх	Биеийн ерөнхий үнэлгээ	Z00.0, Z00.1, Z00.2, Z00.3	Асуумж авах, жин, өндөр, толгой, бусадхийн тойрог хэмжих, эмчийн үзлэг хийх, зөвлөгөө өгөх	Бүх нас	Жилд 1 удаа	+	+	+	
	Хүүхдийн хөгжлийн үнэлгээ	Z00.1, Z00.2	Хүүхдийн хөгжлийн асуумж авах, эмчийн үзлэг хийх, зөвлөгөө өгөх	9 сар, 18 сар, 36 сар, 48 сар, 60 сар	Товлосон хугацаанд 1 удаа	+	+	+	+
	Өсвөр үеийнхний өсөлт хөгжлийн үнэлгээ	Z00.3	Асуумж авах, эмчийн үзлэг хийх, зөвлөгөө өгөх	10 - 17 нас	Жилд 1 удаа	+	+	+	
	Ахмад настны үнэлгээ	Z00.0	Асуумж авах, эмчийн үзлэг хийх, зөвлөгөө өгөх	60 ба түүнээс дээш настай эрэгтэй, 55 ба түүнээс дээш настай эмэгтэй	Жилд 1 удаа	+	+	+	+

Эмнэлгийн тусламжийн тухай хууль 5.1.

1. Эрүүл мэндийн байдалд үнэлгээ өгөх
2. Хянах
3. Эрүүл мэндийг дэмжих
4. Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх
5. Оношлох
6. Эмчлэх
7. Сувилах
8. Хөнгөвчлөх
9. Сэргээн засах

Тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх хэлбэр

Насны болон хамаарах хүн амын бүлэг

Тусламж, үйлчилгээний хүрээ

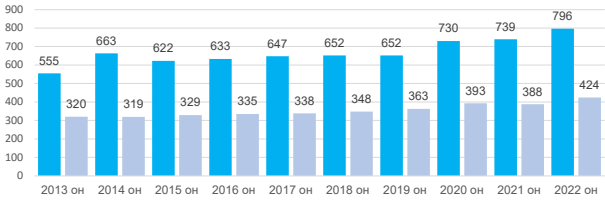

ICD10 дагуу

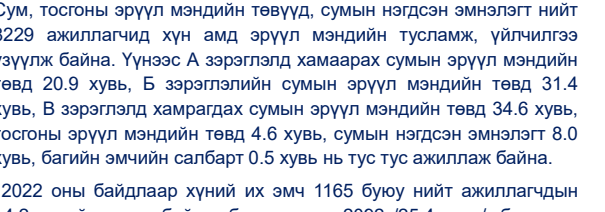
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АНХАН ШАТЛАЛЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн их эмчийн тоо, 2010-2022 он

Он	Улаанбаатар	Аймгийн дүн
2010 он	555	320
2014 он	663	319
2015 он	622	329
2016 он	633	335
2017 он	647	338
2018 он	652	348
2019 он	652	363
2020 он	730	393
2021 он	739	388
2022 он	796	424

Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч, сувилагчийн тоо, 2013-2022 он

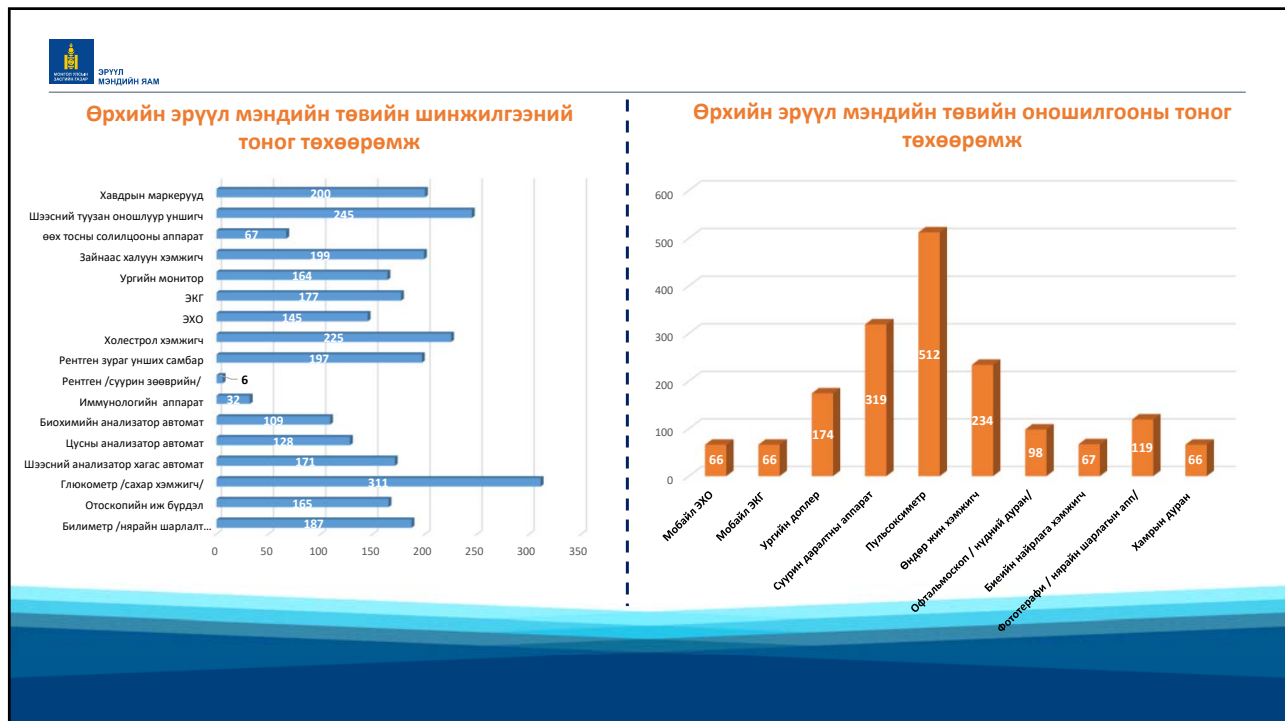
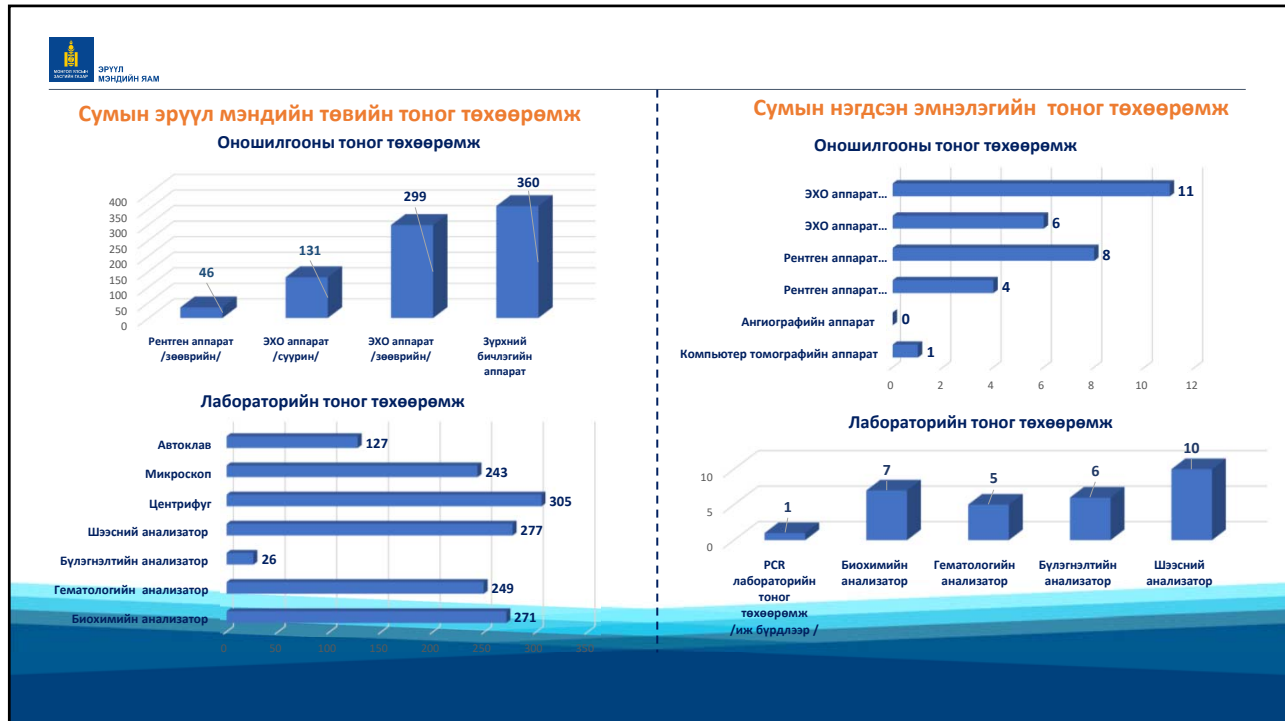

Он	Их эмч	Сувилагч
2013	819	831
2014	1639	885
2015	1709	975
2016	1722	990
2017	1734	1034
2018	1716	1072
2019	1842	1257
2020	1850	1185
2021	2038	1165
2022	2097	1021
10 жилийн дундаж	2092	1844

Улсын хэмжээнд 2022 онд нийт 63340 эрүүл мэндийн ажиллагчид байгаагаас 3614 нь өрхийн эрүүл мэндийн төвд ажиллаж байна. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нийт ажиллагчдын 1 220 буюу 33.8 хувь нь их эмч, 1 193 буюу 33.0 хувь нь сувилагч, 4.8 хувь нь нийгмийн эрүүл мэндийн мэргэжилтэн, 28.4 хувь бусад ажилчид байна. Их эмч сувилагчийн харьцаа өрхийн эрүүл мэндийн төвийн хэмжээнд 1.0:1.0 байна.

Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвүүд, сумын нэгдсэн эмнэлэгт нийт 8229 ажиллагчид хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байна. Үүнээс А зэрэглэлд хамаарах сумын эрүүл мэндийн төвд 20.9 хувь, Б зэрэглэлийн сумын эрүүл мэндийн төвд 31.4 хувь, В зэрэглэлд хамрагдах сумын эрүүл мэндийн төвд 34.6 хувь, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 4.6 хувь, сумын нэгдсэн эмнэлэгт 8.0 хувь, багийн эмчийн салбарт 0.5 хувь нь тус тус ажиллаж байна.

2022 оны байдлаар хүний их эмч 1165 буюу нийт ажиллагчдын 14.2 хувийг эзэлж байгаа ба сувилагч 2092 /25.4 хувь/, бага эмч 884 /10.7 хувь/, эх баригч 367 /4.5 хувь/, эм найруулагч 153 /1.9 хувь/ тус тус ажиллаж байна.

ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧНИЙ ДЭГДЭЛТИЙН ҮЕД АНХАН ШАТНЫ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮҮРЭГ, ОРОЛЦОО

- 4.6. Өрх, сумын Эрүүл мэндийн төв:
- 4.6.1. Нутаг дэвсгэрийн хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг шуурхай үзүүлэх, хүндрэл, эндэгдлээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулна.
- 4.6.2. Жил бүр ТТӨ-ий тархварзүйн болон вирус судлалын тандалтыг хийх, дэгдэлтийн үеийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг шинэчилнэ.
- 4.6.3. ТТӨ-ий мэдээг цуглуулж, харъяа дүүргийн ЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМГ-т 7 хоног тутам, томуугийн харуулдан тандалтын нэгжүүд ХӨСҮТ-ийн ТҮН-д өдөр бүр 2 дугаар хавсралтын дагуу мэдээлнэ.
- 4.6.4. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгжүүд ТТӨ-ий тархалтын үе шатанд тохируулан 7 хоног бүр тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу өрхийн эрүүл мэндийн төв 2-10 сорьц авч харъяа аймаг, дүүргийн вирус судлалын лабораторид хүргүүлнэ.
- 4.6.5. "Улирал хоорондын үе"-д ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдол бүгээс сорьц авч шинжилнэ.
- 4.6.6. ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед нэмэлт цагаар ажиллах эрүүл мэндийн ажилтны хуваарийг төвийн даргаар батлуулж, хэрэгжүүлэн ажиллана.
- 4.6.7. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж тоног төхөөрөмж, хувийн хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, халдваргүйжүүлэлтийн бодис, вирусийн эсрэг эм, вирус тээвэрлэх стандарт орчин, вирус судлалын лабораторид хүргүүлэх тээврийн зардлын тооцож, жил бүрийн төсөвт тусгана. Шаардлагатай бол харъяа засаг захиргаа, бусад холбогдох байгууллагуудад хүсэлт гаргаж санхүүжилтыг шийдвэрлүүлнэ.

4.6.8. Жил бүр эрсдэлт бүлгийн хүн ам, гахай, шувуу тэжээдэг айл өрх, аж ахуй нэгжийн судалгааг шинэчлэн, идэвхтэй тандалт хийнэ.

4.6.9. Томуугийн улирал эхлэх үед томуу, SARS-CoV-2 вирусийн түргэвчилсэн тестийг хэрэглэж, хэрэв эерэг тохиолдолд бх-ПГУ-ын шинжилгээнд баталгаажуулах сорьц авч, шинжилгээний хариуг хүлээлгүйгээр эмчилгээг эхэлнэ.

4.6.10. Үйлчлэх хүрээний хүн амын дунд шалтгаан тодорхойгүй амьсгалын замын халдварын кластер өвчлөл, өвөрмөц тохиолдол бүртгэгдвэл аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ЭМТ-д 24 цагийн дотор мэдээлж, анхан шатны тусламж үйлчилгээг үзүүлнэ.

4.6.11. Халдварын сэргийлэлт хяналтын багийн тандалт, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах, хамгаалах хувцас, хэрэгслийг зөв өмсөх, аюулгүй тайлах, гарын эрүүл ахуйг сахиу, халдваргүйжүүлэх бодисийг зөв хэрэглэх, цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийх зэрэг халдварын сэргийлэлт хяналтын чиглэлээр эрүүл мэндийн ажилтныг тогтмол сургана.

4.6.12. Орон нутгийн засаг захиргааны байгуулалтаар хамтран 5 хүртлэх насны хүүхдийг чийрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

4.6.13. Халдвараас урьдчилан сэргийлэх талаар сургалт сурталчилгааг зохион байгуулж зөвлөмж өгнө.

Эх сурвалж: Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/373 дугаар тушаал

АМБУЛАТОРИД СУУРИЛСАН ТАНДАЛТЫН НЭГЖ

№	Аймаг, сум	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төв
1. Нийслэлд		
1	Багануур дүүрэг	Энэрэлт-Өлзий
2		Биваангирд
3		Ач элбэрэл
4		Энх өрх
5	Баянгол дүүрэг	Шар дагд
6		Итгэл үгтэх
7		Гурвансанчир
8	Баянзүрх дүүрэг	Амгалан Итгэлзүй
9		Насан-Урт
10		Эрүүл өрх
11	Налайх дүүрэг	Амь эрдэнэ
12	Сүхбаатар дүүрэг	Тэгш мэнд
13		Энхсүндэр
14		Санколл
15	Сонгинохайрхан дүүрэг	Буянтманал
16		Энхэлбэрэл
17		Өнө ачит
18	Хан-Уул дүүрэг	Манал үйлс
19		Амин тус
20		Энхтитэм
21	Чингэлтэй дүүрэг	Үйлс нэгтэн
22		Шэжид-дүг
23		Тэгш өлзий

2. Орон нутаг

24	Архангай	Ар мөнжин
25		Ар мөнгөн чагнуур
26		Ар манал
27	Баян-Өлгий	Жансая
28		Мейрим
29		Рауан
30		Шилпегер
31	Баянхонгор	Наран мандмал
32		Оточ мандал
33		Энхбүрд
34		Оточ номгон
35	Булган	Цоожид
36		Эмийнцэцэглэн
37		Жаргалан алтай
38	Говь-Алтай	Мөрөл алтай
39		Энх-Алтай
40	Говьсүмбэр	Энх тус дэм
41		МЭДС ТОБ
42	Дархан	Гэрэлтэй
43		Түвшинхолбоо
44		Аминхолбоо
45		Гос хот
46	Дорноговь	Агатов
47		Мишээлт мана
48		Төмөр зам
49	ДГ-Замын-Үүд	Борхойн наран
50		Асралт-үйлс
51	Дорнод	Мянган жаргалан
52		Ягаан цээнэ
53		Боржгон мандал
54	Дундговь	Өлзийт мандал
55		Сайнцагаан
56	Завхан	Биндэргарав
57		Дөрвөн оноо
58		Мөнхийн алба

Эх сурвалж: Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/373 дугаар тушаал

АМБУЛАТОРИД СУУРИЛСАН ТАНДАЛТЫН НЭГЖ

59		Нийцэл
60		Мэндцэцэн
61	Орхон	Учралтбаяр
62		Мөнхсүндэрэл
63		Мөнхийн гэгээ
64		Үйлсбадрах
65		Анхны оч
66		Энхжин мэндирваа
67		Нарны дөш
68	Өвөрхангай	Түшиг дөлгөөн
69		Уян сэтгэл
70	ӨВ-Хархорин	Энэрэлт хархорин
71		Шим билэг
72	Өмнөговь	Энхийн хүслэн
73		Өнө орших
74		Энхжин
75	Сүхбаатар	Энэрэл
76		Тэмүүлэн
77	Сэлэнгэ	Номтхан
78		Эмнэх
79		Баян
80	СЗ-Мандаг	Бату
81		Ачит баг
82	СЗ-Алтанбулаг	Алтанбулаг
83	Төв	Баруун зуун мод
84		Элбэг-Өгөөж
85	Увс	Дунцагаан
86		Мөнхбишрэлт
87		Батүржихүй
88		Рашаант
89	Ховд	Жаргалант
90		Бугат
91		Баатархайрхан
92		Буянт

93		Энх-Үйлс
94		Далай-Элбэрэлт
95	Хөвсгөл	Далгэрмөрөн
96		Гурван гал
97		Энэрэл
98		Хэрлэн дом
99	Хэнтий	Ач манал
100		Оюуны шим

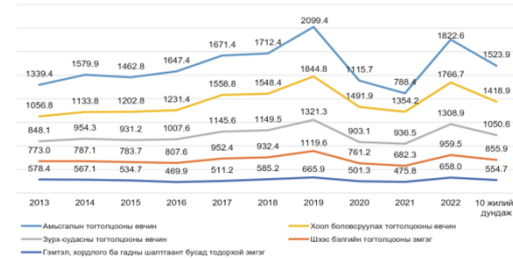
Тандалтын нэмэлт нэгж

№	Нэгжийн нэр	Хилийн боомт	Сумын нэр
1	Баян-Өлгий	Цагааннуур	Цагааннуур
2	Дорноговь	Замын-Үүд	Замын-Үүд
3		Ханги	Хатанбулаг
4	Дорнод	Хавирга	Чойбалсан
5		Эрэнцав	Чулуунхороот
6		Баянхошуу	Халхгол
7	Өмнөговь	Гашуунсүхуйт	Ханбогд
8		Шивээхүрэн	Гурван тэс
9	Сүхбаатар	Бичигт	Эрдэнэцагаан
10	Сэлэнгэ	Алтанбулаг	Алтанбулаг
11		Сүхбаатар	Сүхбаатар
12	Увс	Боршоо	Давст
13	Ховд	Булган	Булган
14	Хөвсгөл	Ханх	Ханх

Эх сурвалж: Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/373 дугаар тушаал

Зураг 7.3. Амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2013-2022 он

Тайлант онд хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааныг байршлаар авч үзвэл: 10 000 хүн амд ногдох амьсгалын тогтолцооны өвчин Улаанбаатар 1331.6 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 617.3, орон нутагт 2256.9 байгаа нь 1404.6-оор тус тус нэмэгдсэн.

Хүснэгт 7.3. Амьсгалын тогтолцооны өвчлөлд эзлэх хувь, хүйсээр, 2013, 2022 он

Тэргүүлэх өвчлөлүүд	2013			2022		
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд
Амьсгалын дээд замын цочмог халдвар	35.2	34.6	34.9	36.7	34.6	35.6
Томуу, томуу төст	15.2	15.9	15.6	9.9	9.6	9.7
Уушгины хатгалгаа	20.2	17.9	19.0	10.6	9.8	10.2
Цочмог бронхит	11.0	9.3	10.1	16.1	13.5	14.7
Уушгины архаг бөглөрөлт өвчин	5.7	6.2	6.0	7.6	10.0	8.9
Бусад	12.7	16.1	14.5	19.0	22.5	20.9

Амьсгалын тогтолцооны өвчлөлд амьсгалын дээд замын цочмог халдварууд 35.6 хувьтай тэргүүлж байгаа бөгөөд 2013 онтой харьцуулахад 0.7 хувиар нэмэгдсэн байна. 2022 оны байдлаар цочмог бронхит 14.7 хувь, уушгины хатгалгаа 10.2, томуу, томуу төст өвчин 9.7, уушгины архаг бөглөрөлт өвчин 8.9 хувьтай тэргүүлж, бусад өвчлөл 20.9 хувийг эзэлж байна.

2013 онтой харьцуулбал, томуу, томуу төст өвчин 5.9 хувиар, уушгины хатгалгаа 8.8 хувиар тус тус буурч, цочмог бронхит 4.6, уушгины архаг бөглөрөлт өвчин 2.9 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Амьсгалын дээд замын цочмог халдвар, уушгины хатгалгаа эрэгтэйчүүдэд илүү бүртгэгдсэн байна.

Эх сурвалж: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ. Эрүүл мэндийн үзүүлэлт 2022

Дэгдэлтийн үеийн халдварын сэргийлэлт, хяналтын стратеги

 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ

1. Хариу арга хэмжээний чадавхийг сайжруулах
2. Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээгээр халдвар дамжихаас сэргийлэх
3. ЭМБ-дад гарах дэгдэлтийг хамгийн бага түвшинд байлгах
4. Эмнэлгийн ажилтан, үйлчлүүлэгч, эргэлтээр ирж буй иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах

Халдварын сэргийлэлт хяналтын арга хэмжээ:

- Удирдлага, зохион байгуулалт
- Бэлэн байдлыг хангах
- Орчин болон инженерийн хяналт
- Эрт илрүүлэх, эх уурхайг хянах
- Стандарт болон нэмэлт сэргийлэлтийг хэрэгжүүлэх

Дэгдэлтийн үеийн халдварын сэргийлэлт, хяналтын стратеги

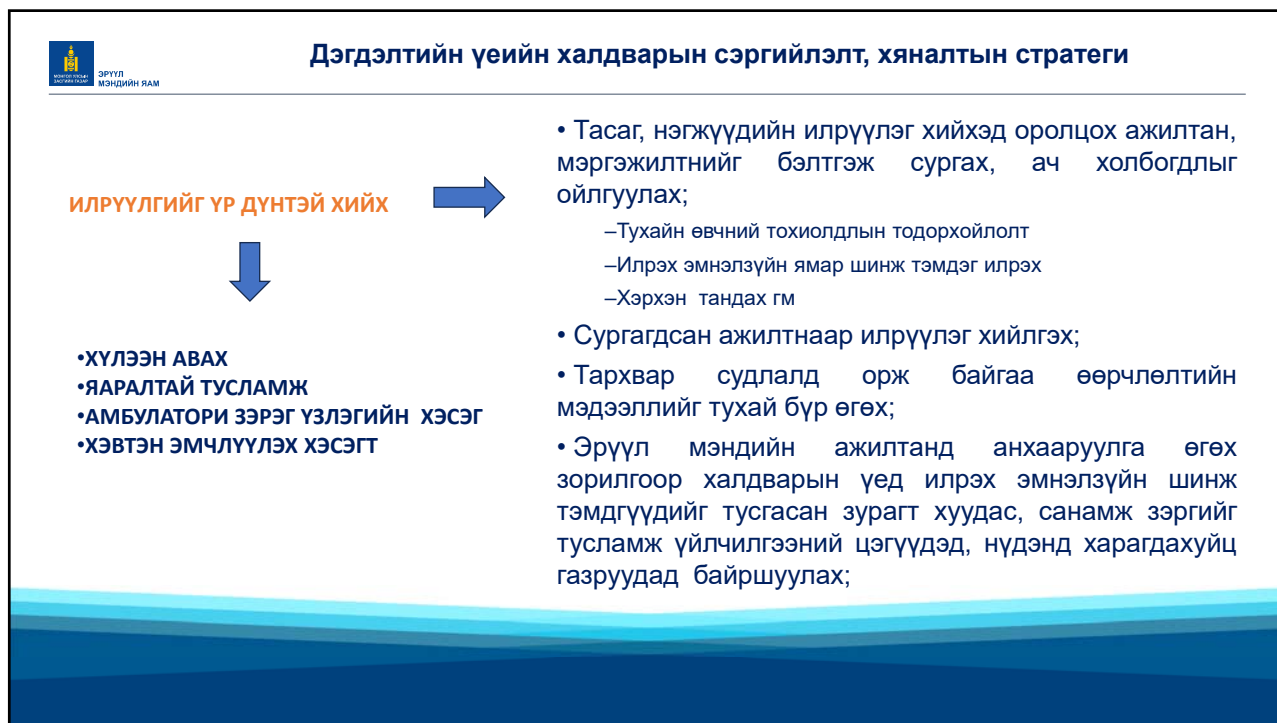
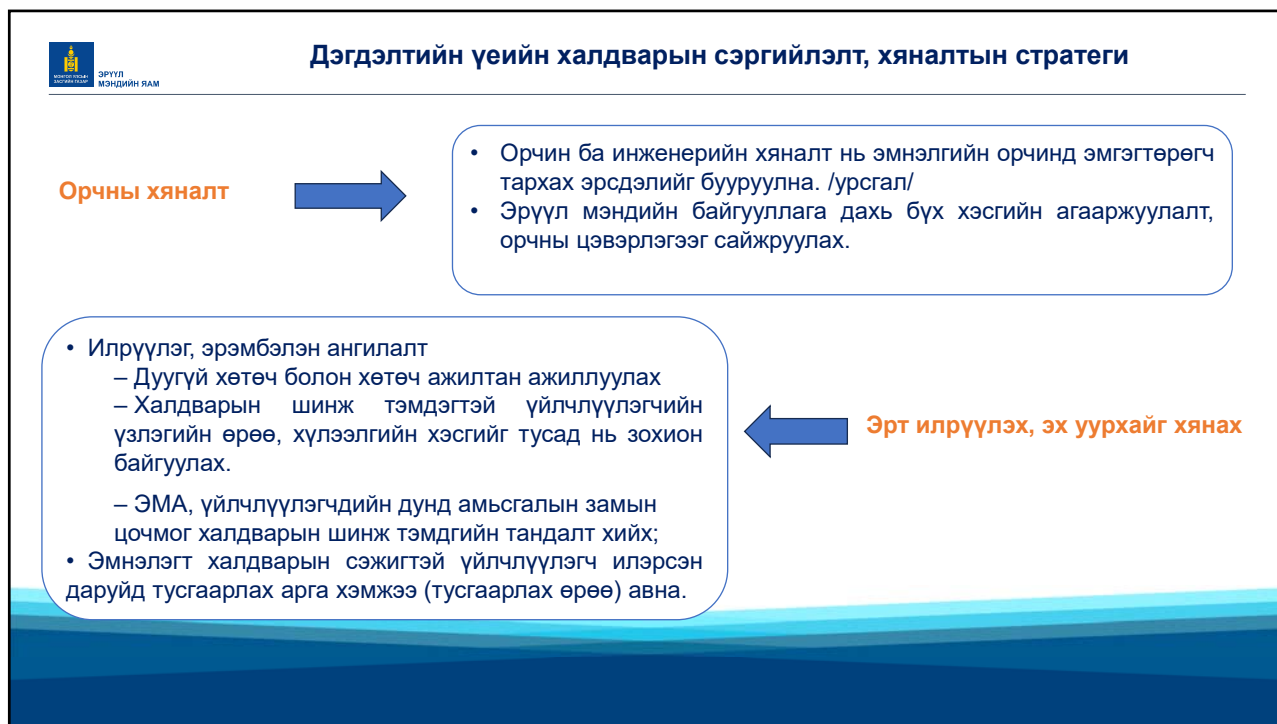
 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ

Удирдлага, зохион байгуулалт

- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын баг, Халдварын сэргийлэлт, хяналтын алба багийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх;
- Нөөцийн бүрдүүлэх;
- Эрүүл мэндийн ажилтныг сургах;
- Эрүүл мэндийн ажилтныг вакцинжуулах;
- Эмнэлэгт бөөгнөрөл, ачаалал үүсэхээс сэргийлэх;
- Халдварт өртөх, хүндрэх эрсдэлтэй бүлгийг хамгаалах;
- Эрсдэлийн харилцаа;

 Бэлэн байдал хангах

- Ажиллах хүний нөөц
- Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, урвалж оношлуур, халдваргүйжүүлэх бодис
- Тусламж үйлчилгээнд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалт
- Ариутгал, халдваргүйжүүлэлт
- Лабораторийн үйл ажиллагаа
- Орны нөөц (нэмэлт ор, эмнэлэг дэлгэх төлөвлөгөө)

ЗРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

Дэгдэлтийн үеийн халдварын сэргийлэлт, хяналтын стратеги

Илрүүлэг, эрэмбэлэн ангилалтад анхаарах зүйл:

Эмнэлэгт хэт бөөгнөрөл үүсэхээс сэргийлэх;
 Эрэмбэлэн ангилалтыг аль болох хурдан хийх;
 Эрэмбэлэх алгоритм ашиглах;
 Ажилтан гар халдваргүйжүүлэх, амны хаалт зүүх (эрсдэлийг үнэлсний дагуу нэг удаагийн халад, нүүрний хаалт, эмнэлгийн бээлий өмсөх);
 Халуун хэмжигч, тусламж үзүүлэх багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж бэлэн байх
 Өвчтөн, үйлчлүүлэгчид зориулж санамж анхааруулга, байршуулах, зөвлөгөө өгөх;

- Амны хаалт зүүх
- Гарын ариун цэвэр сахиx
- Зөв ханиалгах эрүүл ахуй сахиx

Ачаалал бөөгнөрөл үүсэхээс сэргийлж хамт яваа гэр бүлийн гишүүд эрэмбэлэн ангилалтын гадна хэсэгт хүлээхээр зохион байгуулах;

ЗРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

ХАЛДВАРЫН СЭРГИЙЛЭЛТ ХЯНАЛТ

Стандарт сэргийлэлт:

- Гарын ариун цэвэр
- Хамгаалах хувцас хэрэгсэл (PPE)
- Тарилгын аюулгүй байдал
- Багаж, тоног төхөөрөмжийн цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, ариутгал
- Орчны цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, угаалгын үйлчилгээ
- Ханиаж найтаах үед халдвараас сэргийлэх
- Хог хаягдлын менежмент

Гар угаах, халдваргүйжүүлэх

- ✓ Гар угаах (ус, шингэн саван, цаасан алчуур, 1 мин)
- ✓ Гар халдваргүйжүүлэх (70% -80 % спиртийн агууламж, 20-30 сек, тусламж үйлчилгээ үзүүлэх цэгт)

Хамгаалах хувцас хэрэгсэл

	Мас хаалгын амны хаалт, шүүлтүүртэй амны хаалт
	Малгай
	Бээлий
	Нүдний шил асвалт нүүрний хаалт
	Халад, комбинзон
	Хормогч
	Гутал, гутлын гадуур, улаан

Халдварт өвчний дамжих замд чиглэсэн хамгаалах хувцас, хэрэгслийг сонгох

Сэргийлэлт хэлбэр	Үүсгэгчийн жишээ	Нэг өрөөнд тусгаарлах	Бээлий	Халад	Амны хаалт	Нүдний шил
Стандарт сэргийлэлт	Халдвар дамжихаас сэргийлж, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ бүрт стандарт сэргийлэлтийг мөрдөж ажиллана.					
Хавьтгалын сэргийлэлт	Олон төвөгтэй үүсгэгч, S.dificile, P.aeruginosa	*	*	*	*	*
Дуслын сэргийлэлт	Менингококк халдвар, Хошуул хэвцэг	*	*	*	мэс заслын амны хаалт	*
Агаарын сэргийлэлт	Сүрьеэ, Улаансэргэнэ	Агаарын сөрөг даралттай өрөө	*	*	Шүүлтүүртэй амны хаалт	*

№	Халдварт өвчний өршөл	Халдвар дамжих зам			Хамгаалах хувцас хэрэгсэл				
		Агаар дусл	Хавьтгал	Агаар дусл хавьтгал	Гарын зүүлт зүйл	Бээлий	Амны хаалт	Шүүлтүүртэй амны хаалт	Нүдний шил
1	Төмүү	+							
2	COVID-19			+	+	+	+	+	+
3	Туберкулез	+							
4	Сүрьеэ			+					
5	Хөвүүл хэвцэг	+							
6	Сахуу			+					
7	Хавьтгал			+					
8	Менинго			+					
9	Туберку			+					
10	Туберкулез			+					
11	Туберкулезийн тарвага тээвэр			+					
12	Идэвхтэй халдварын урьдны сурвалж			+					

- Хэзээ?
 - Гарын ариун цэвэр сахиx 5 заалт
- Гар бохирдсон бол ам, хамар, нүдний салстад хүргэхгүй байх

ХАЛДВАРЫН СЭРГИЙЛЭЛТ ХЯНАЛТ

Орчны цэвэрлэгээ

Хуралцах давтамж бага гадаргуу

Хуралцах давтамж ил/ бохирдох эрсдэл өндөр гадаргуу

Халдвар дамжихаас сэргийлэх

Үгүй

Тийм

Эмчилгээ, тусламж үйлчилгээний бус хэсэг

Эмчилгээ, тусламж үйлчилгээний хэсэг

Угаалгын нунтаг хэрэглэнэ.

Угаалгын нунтагаас гадна халдваргүйжүүлэх бодисыг хэрэглэх эсэхийг шийдвэрлэх

Угаалгын нунтагтай хамт халдваргүйжүүлэх бодис хэрэглэнэ.

- Өвчтөний өрөөнд 1-ээс доошгүй удаа, бохирдсон тохиолдол бүрд
- Хүний гар их хүрэлцдэг хэсгийг өдөрт 3-аас доошгүй удаа
- Цэврээс-бохир, дээрээс доош, гаднаас дотогш
- Чийгтэй цэвэрлэгээ хийх
- Цэвэрлэгээний дараа халдваргүйжүүлэлт

- Халдваргүйжүүлэх бодис цацаж хэрэглэхээс илүүтэй арчиж хэрэглэх
- Халдваргүйжүүлэх уусмал хүрэлцээтэй, удаан хугацаанд чийгтэй байлгах
- Бодисын концентраци, үйлчлэх хугацааг барих
- Хэт өндөр концентрациар ашиглахгүй
- Ямар ч нөхцөлд хүн рүү халдваргүйжүүлэх бодис цацах, шүршихийг зөвлөхгүй

ХАЛДВАРЫН СЭРГИЙЛЭЛТ ХЯНАЛТ

НЭМЭЛТ СЭРГИЙЛЭЛТ:

ХАЛДВАРААС СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

ХАВЬТЛЫН СЭРГИЙЛЭЛТ

БҮХ ХҮН МӨРДӨХ

Өвчтөний өрөөнд орохын өмнө болон гарсны дараа гарын ариун цэвэр сахих

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АЖИЛТНУУД

бээлий өмс, гарахын өмнө бээлийгээ тайл

Өвчтөний өрөөнд орохын өмнө халад өмс, гарахын өмнө халадаа тайл

Давтан ашиглах багаж хэрэгслийг хүн хооронд цэвэрлэж, халдваргүйжүүлэх. Нэг удаагаар хэрэглэх эсвэл зөвхөн тухайн хүнд ашиглах.

ДУСЛЫН СЭРГИЙЛЭЛТ

БҮХ ХҮН МӨРДӨХ

Өвчтөний өрөөнд орохын өмнө болон гарсны дараа гарын ариун цэвэр сахих

Өрөөнд орохын өмнө нүд хамар амаа бүрэн тагласан эсэхээ шалгах.

or

Өрөөнөөс гарахын өмнө нүүрний хаалтыг авна.

АГААРЫН СЭРГИЙЛЭЛТ

БҮХ ХҮН МӨРДӨХ

Өвчтөний өрөөнд орохын өмнө болон гарсны дараа гарын ариун цэвэр сахих

Өрөөнд орохын өмнө N95 буюу түүнээс дээш түвшний шүүлтүүртэй маск хэрэглэх. Амны хаалтны тохироог шалгах.

Өрөөнөөс гарч, өрөөг хаасны дараа амьсгалын аппаратыг авах.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа